

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนอำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

โดยผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๙ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๒ สภาพการจัดการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๓ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๔ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๕ ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน

ตอนที่ ๖ ความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน

ตอนที่ ๗ ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๘ การนำหลักธรรมคำสอนในศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๙ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนสาระศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ตารางที่ ๑ - ๕)

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงจำนวนร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๖	๒๗.๒๗
หญิง	๑๖	๗๒.๗๓
รวม	๒๒	๑.๐๐

ตารางที่ ๑ พบว่า ครูผู้สอนจริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ ส่วนเพศชาย มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงจำนวนร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๓๖-๔๕ ปี	๒๒	๑๐๐
รวม	๒๒	๑๐๐

ตารางที่ ๒ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง ๓๖-๔๕ ปีขึ้นไป คือ มีจำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๓ ตารางแสดงจำนวนร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	๖	๒๗.๒๗
ปริญญาโท	๑๖	๗๒.๗๓
รวม	๒๒	๑๐๐

ตารางที่ ๓ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ รองลงมาคือระดับตรี มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงจำนวนร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์
การสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ประสบการณ์การสอนจริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
๑-๕ ปี	๑๖	๗๒.๗๓
๖-๑๐ ปี	๖	๒๗.๒๗
รวม	๒๒	๑๐๐

ตารางที่ ๔ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๑-๕ ปี มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ รองลงมาสอน ๖-๑๐ ปี มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗

ตารางที่ ๕ จำนวนร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการรับราชการครู

ประสบการณ์ในการรับราชการครู	จำนวน	ร้อยละ
๖-๑๐ ปี	๒๑	๙๕.๕
มากกว่า ๑๐ ปี	๑	๔.๕
รวม	๒๒	๑๐๐

ตารางที่ ๕ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการรับราชการครู ๖-๑๐ ปี มีจำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๕ มีมากกว่า ๑๐ ปี มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕ มีน้อยกว่า

ตอนที่ ๒ สภาพการจัดการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๖
(ตารางที่ ๖ - ๒๗)

ตารางที่ ๖ แสดงกิจกรรมที่ปฏิบัติในการเตรียมการสอนของครู

รายการ	บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-ศึกษาหลักสูตร	-	-	๔	๑๘.๑๘	๖	๒๗.๒๗
-วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร	-	-	๓	๑๓.๖๔	๕	๒๒.๗๒
-เตรียมเนื้อหา	-	-	๑	๔.๕๕	๑	๔.๕๕
-เตรียมกิจกรรม	-	-	๑	๔.๕๕	๑	๔.๕๕

ตารางที่ ๖ พบว่า การเตรียมการสอนครูผู้สอนได้ปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ ศึกษาหลักสูตร มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๒ เตรียมเนื้อหาและเตรียมกิจกรรม มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๐

กิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ ศึกษาหลักสูตร มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ เตรียมเนื้อหาและเตรียมกิจกรรม มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๐

ตารางที่ ๗ แสดงเอกสารที่ครูผู้สอนใช้ในการจัดทำแผนการสอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตร/							๑๐	๔๕.๔๕
สาระ								
แกนกลาง								
คู่มือครู					๘	๓๖.๓๖	๗	๓๑.๘๒
ตัวอย่าง					๙	๔๐.๙๐		
แผนการ					๔	๑๘.๑๘	๓	๑๓.๖๔
จัดการ								
เรียนรู้จาก								
หน่วยงาน								
อื่น								
หนังสือเรียน					๑	๔.๕๕	๒	๙.๐๙

ตารางที่ ๗ พบว่า ครูผู้สอนใช้เอกสารในการจัดทำแผนการสอนดังนี้

เอกสารที่ครูผู้สอนใช้เป็นประจำคือ หลักสูตรสาระแกนกลาง มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ คู่มือครู มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ ตัวอย่างแผนการสอนจากหน่วยงานอื่น มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และหนังสือเรียน มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

เอกสารที่ครูผู้สอนใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้จากหน่วยงานอื่น มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๐ คู่มือครู มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ และหนังสือเรียน เท่ากัน มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕

ตารางที่ ๘ แสดงขั้นตอนกิจกรรมที่ปฏิบัติในการเตรียมการสอนของครูผู้สอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					๑๐	๔๕.๔๕	๑	๔.๕๕
เตรียมเนื้อหา					๒	๙.๐๙	๑๕	๖๘.๑๘
เตรียมกิจกรรม					๗	๓๑.๘๒	๔	๑๘.๑๘
เตรียมสื่อการสอน					๓	๑๓.๖๔	๒	๙.๐๙

ตารางที่ ๘ พบว่า กิจกรรมที่ครูผู้สอนปฏิบัติในการเตรียมการสอนเป็นดังนี้

กิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ คือ เตรียมเนื้อหา มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ เตรียมกิจกรรม มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ เตรียมสื่อการสอน มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕

กิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ เตรียมกิจกรรม มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ และเตรียมสื่อการสอน มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และเตรียมเนื้อหา มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๙ แสดงการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ของครูผู้สอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้					๔		๑๘	๘๑.๘๒

ตารางที่ ๙ พบว่า ครูผู้สอนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้เป็นประจำ มีจำนวน ๑๘ คน ร้อยละ ๘๑.๘๒ และนำแผนการสอนไปใช้เป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน ๔ คน ร้อยละ ๑๘.๑๘

ตารางที่ ๑๐ แสดงแหล่งความรู้รายละเอียดของเนื้อหาที่กำหนดจะสอนของครูผู้สอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เอกสารตำรา					๑๕	๖๘.๑๘		
ประสบการณ์ของ					๕	๒๒.๗๒		
ผู้สอน								
คำแนะนำจากผู้รู้					๒	๙.๐๙		
อื่น ๆ								

ตารางที่ ๑๐ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ ใช้เอกสารตำราเป็นแหล่งความรู้รายละเอียดของเนื้อหาที่กำหนดจะสอน รองลงมาคือใช้ประสบการณ์ของครูผู้สอน มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๒ คำแนะนำจากผู้รู้ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๑๑ แสดงกิจกรรมที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนของครูผู้สอนจริยธรรม

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สนทนาซักถาม					๑๐	๕๔.๕๕	๒	๙.๐๙
ทบทวนความรู้ที่					๔	๑๘.๑๘	๙	๔๐.๙๑
สอนใน-คาบเรียน								
ก่อน								
บอกผลการเรียนรู้								
ที่คาดหวัง					๓	๑๓.๖๔	๗	๓๑.๘๒
ใช้เหตุการณ์								
จำลอง					๓	๑๓.๖๔	๒	๙.๐๙
ใช้วีดิทัศน์หรือ								
ภาพยนตร์					๒	๙.๐๙	๒	๙.๐๙

ตารางที่ ๑๑ พบว่า ครูผู้สอนใช้กิจกรรมในการนำเข้าสู่บทเรียนดังนี้

กิจกรรมที่ใช้เป็นประจำ คือ สนทนาซักถาม มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๕ ทบทวนความรู้ที่สอนในคาบเรียนก่อน มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ บอกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ ใช้เหตุการณ์จำลอง มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และใช้วีดิทัศน์หรือภาพยนตร์ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

กิจกรรมที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ ทบทวนความรู้ที่สอนในคาบเรียนก่อน มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๑ บอกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ ใช้เหตุการณ์จำลอง มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ สนทนาซักถาม มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ ใช้วีดิทัศน์หรือภาพยนตร์ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงวิธีการสอนของครูผู้สอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบศูนย์การเรียนรู้					๓	๑๓.๖๔	๑๕	๖๘.๑๘
แบบอภิปราย					๑๕	๖๘.๑๘	๔	๑๘.๑๘
แบบบรรยาย					๔	๑๘.๑๘	๒	๙.๐๙
แบบสาธิต							๒	๙.๐๙
อื่นๆ								

ตารางที่ ๑๒ พบว่า ครูผู้สอนจริยธรรมได้ใช้วิธีการสอนดังนี้

วิธีการสอนที่ใช้เป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ แบบศูนย์การเรียนรู้ มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ แบบอภิปราย มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ แบบบรรยาย มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และแบบสาธิต มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

วิธีการสอนที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ แบบอภิปราย มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ แบบบรรยาย มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ แบบศูนย์การเรียนรู้มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔

ตารางที่ ๑๓ แสดงกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการกลุ่ม					๓	๑๓.๖๔	๘	๓๖.๓๖
กระบวนการ แก้ปัญหา					๒	๙.๐๙	๗	๓๑.๘๒
กระบวนการ ปฏิบัติ					๗	๓๑.๘๒	๕	๒๒.๗๓
กระบวนการ ความรู้/ความ เข้าใจ					๑๐	๔๕.๔๕	๒	๙.๐๙

ตารางที่ ๑๓ พบว่า ครูผู้สอนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนดังนี้

กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ กระบวนการกลุ่ม มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ กระบวนการแก้ปัญหา มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ กระบวนการปฏิบัติ มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ และกระบวนการความรู้ความเข้าใจ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ กระบวนการความรู้ความเข้าใจ มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ กระบวนการปฏิบัติ มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ กระบวนการกลุ่ม มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และกระบวนการแก้ปัญหา มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๑๔ แสดงการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสรุปเนื้อหา ใน-บทเรียน					๘	๓๖.๓๖	๙	๔๐.๙๑
การซักถามปัญหา และเสนอความ คิดเห็น					๒	๙.๐๙	๗	๓๑.๘๒
การเตรียม					๒	๙.๐๙	๔	๑๘.๑๘

กิจกรรม					๑๐	๔๕.๔๕		
การเตรียมสื่อการสอน							๒	๙.๐๙

ตารางที่ ๑๔ พบว่า กิจกรรมที่ครูผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

กิจกรรมที่ครูผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ การสรุปเนื้อหาในบทเรียน มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๑ การซักถามปัญหา และเสนอความคิดเห็น มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ การเตรียมกิจกรรม มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ และการเตรียมสื่อการสอน มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

กิจกรรมที่ครูผู้สอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ การเตรียมสื่อการสอน มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ การสรุปเนื้อหาในบทเรียน มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ การซักถามปัญหา และเสนอความคิดเห็น มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และการเตรียมกิจกรรม จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนสื่อที่ใช้ประกอบการสอนจริยธรรม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีจำนวนสื่อประกอบการสอนจริยธรรมไม่เพียงพอ	๑๓	๕๙.๐๙
มีจำนวนสื่อประกอบการสอนจริยธรรมเพียงพอ	๙	๔๐.๙๑
รวม	๒๒	๑๐๐

ตารางที่ ๑๕ พบว่า จำนวนสื่อประกอบการสอนสาระศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมไม่เพียงพอ มีจำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๐๙ และมีจำนวนสื่อประกอบการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เพียงพอ มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๑

ตารางที่ ๑๖ แสดงการจัดบริการสื่อการสอนของโรงเรียน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สอนจัดหาเอง					๑๒	๕๔.๕๕	๑๐	๔๕.๔๕
โรงเรียนจัดหาให้					๘	๓๖.๓๖	๘	๓๖.๓๖

ตามที่ครูผู้สอน กำหนด โรงเรียนจัดทำให้ ตามความ เหมาะสม					๒	๙.๐๙	๔	๑๘.๑๘
--	--	--	--	--	---	------	---	-------

ตารางที่ ๑๖ พบว่า การจัดบริการสื่อการสอนของโรงเรียนเป็นดังนี้

การบริการสื่อการสอนที่จัดเป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ ผู้สอนจัดหาเอง มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ โรงเรียนจัดทำให้ตามที่ครูผู้สอนกำหนด มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ และโรงเรียนจัดทำให้ตามความเหมาะสม มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘

การบริการสื่อการสอนที่จัดเป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ ผู้สอนจัดหาเอง มีจำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๕ โรงเรียนจัดทำให้ตามความเหมาะสม มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ และโรงเรียนจัดทำให้ตามที่ครูผู้สอนกำหนด มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๑๗ แสดงประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนใช้

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียน					๔	๑๘.๑๘	๑๐	๔๕.๔๕
เอกสารใบงาน					๔	๑๘.๑๘	๔	๑๘.๑๘
รูปภาพ					๑๐	๔๕.๔๕	๔	๑๘.๑๘
วีดิทัศน์					๒	๙.๐๙	๒	๙.๐๙
บัตรคำ					๑	๔.๕๕	๒	๙.๐๙
เกม					๑	๔.๕๕	๒	๙.๐๙

ตารางที่ ๑๗ พบว่า ครูผู้สอนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภทดังนี้

สื่อการเรียนการสอนที่ครูใช้เป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ แบบเรียน มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ เอกสารใบงาน มีจำนวน ๔ คน และรูปภาพ มีจำนวน ๔ คน เท่ากันคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ วีดิทัศน์ มีจำนวน ๒ คน และบัตรคำและเกม มีจำนวน ๒ คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

สื่อการเรียนการสอนที่ครูใช้เป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับ ดังนี้ รูปภาพ มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ เอกสารใบงาน มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ แบบเรียน มีจำนวน ๔

คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ บัตรคำ มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕ เกม มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕ และวีดิทัศน์ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๑๘ แสดงการจัดห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีห้องเรียนปกติ	๑๕	๖๘.๑๘
มีห้องเรียนจริยธรรม	๔	๑๘.๑๘
มีวัดเป็นสถานที่เรียน	๓	๑๓.๖๔
รวม	๒๒	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๘ พบว่า การจัดการเรียนการสอนจริยธรรม ส่วนใหญ่มีห้องเรียนปกติ มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ รองลงมาคือ มีห้องเรียนจริยธรรม มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ และมีวัดเป็นสถานที่เรียน มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔

ตารางที่ ๑๙ แสดงการบริหารงบประมาณในการสอนจริยธรรม

จัดการเรียนการสอนจริยธรรม รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน	๑๐	๔๕.๔๕
ซื้อเอกสารประกอบการสอน	๕	๒๒.๗๓
จัดกิจกรรมเสริม	๔	๑๘.๑๘
ซื้อวัสดุในการจัดทำสื่อการเรียน	๓	๑๓.๖๔
รวม	๒๒	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๙ พบว่า ครูผู้สอนใช้งบประมาณในการซื้อสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ นำไปซื้อเอกสารประกอบการสอน มีจำนวน ๕ คน ร้อยละ ๒๒.๗๓ ใช้งบประมาณจัดกิจกรรมเสริม มีจำนวน ๔ คน ร้อยละ ๑๘.๑๘ และนำไปซื้อวัสดุในการจัดทำสื่อการเรียน มีจำนวน ๓ คน ร้อยละ ๑๓.๖๔

ตารางที่ ๒๐ แสดงการใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ห้องเรียนปกติ			๕	๒๒.๗๓	๑๔	๖๓.๖๔	๑๕	๖๘.๑๘
ให้ห้องเรียน			๗	๓๑.๘๒	๒	๙.๐๙	๕	๒๒.๗๓
เฉพาะ								
ใช้วัดเป็นสถานที่			๑๐	๔๕.๔๕	๖	๒๗.๒๗	๒	๙.๐๙
เรียน								

ตารางที่ ๒๐ พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมครูผู้สอนได้ใช้สถานที่ดังนี้

สถานที่ที่ครูใช้เป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ ใช้ห้องเรียนปกติ มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ ใช้ห้องเรียนเฉพาะ มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ และใช้วัดเป็นสถานที่เรียน จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

สถานที่ที่ครูใช้เป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ ใช้ห้องเรียนปกติ มีจำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖๔ ใช้วัดเป็นสถานที่เรียน มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ และใช้ห้องเรียนเฉพาะ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

สถานที่ที่ครูใช้เป็นบางครั้ง เรียงตามลำดับดังนี้ ใช้วัดเป็นสถานที่เรียน มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ มีห้องเรียนเฉพาะ มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ และใช้ห้องเรียนปกติ มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-การซื้ออุปกรณ์การสอน					๓	๑๓.๖๔	๑๙	๘๖.๓๖
-การจัดกิจกรรมเสริม					๒	๙.๐๙	๓	๑๓.๖๔
-การซื้อเอกสารประกอบการสอน					๑๐	๔๕.๔๕		

-การจัด สภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยต่อการ ส่งเสริมจริยธรรม					๗	๓๑.๘๒		
---	--	--	--	--	---	-------	--	--

ตารางที่ ๒๑ พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนงบประมาณดังนี้

กิจกรรมที่ครูได้รับงบประมาณสนับสนุนเป็นประจำ คือ การซื้ออุปกรณ์การสอน มีจำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๓๖ การจัดกิจกรรมเสริม การซื้อเอกสารประกอบการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมจริยธรรม มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔

กิจกรรมที่ครูได้รับงบประมาณสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ การซื้อเอกสารประกอบการสอน มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมจริยธรรม มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ การซื้ออุปกรณ์การสอน มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และการจัดกิจกรรมเสริม มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงแนวทางในการกำหนดแบบทดสอบของครูผู้สอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	๑๖	๗๒.๗๓
เนื้อหาวิชา	๕	๒๒.๗๓
แนวข้อสอบเก่า	๑	๔.๕๔
ความสะดวกของผู้สอน	-	-
รวม	๒๒	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๒๒ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นแนวทางในการกำหนดแบบทดสอบ มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ ใช้เนื้อหาวิชา มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ และใช้แนวข้อสอบเก่า มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๔

ตารางที่ ๒๓ แสดงความสำคัญที่ครูผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผลจริยธรรม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การนำไปใช้	๑๐	๔๕.๔๕
การปฏิบัติ	๖	๒๗.๒๗
พฤติกรรม	๔	๑๘.๑๘
ความรู้ความจำ	๒	๙.๐๙
รวม	๒๒	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๒๓ พบว่า ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจริยธรรมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการนำไปใช้ มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ ให้ความสำคัญในการปฏิบัติ มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ ให้ความสำคัญต่อพฤติกรรม มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘ และให้ความสำคัญต่อความรู้ความจำ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ตารางที่ ๒๔ แสดงวิธีการวัดและประเมินผลสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมของครูผู้สอน

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสังเกต			๒	๙.๐๙	๓	๓๑.๘๒	๑๐	๔๕.๔๕
พฤติกรรม								
สอบโดยใช้					๑	๔.๕๕	๗	๓๑.๘๒
ข้อสอบ-แบบ			๖	๒๗.๒๗				
ปรนัย								
การซักถาม			๓	๑๓.๖๔	๖	๒๗.๒๗	๓	๑๓.๖๔
การตรวจ			๒	๙.๐๙	๙	๔๐.๙๑		
แบบฝึกหัด							๑	๔.๕๕
สอบโดยใช้			๙	๔๐.๙๑	๒	๙.๐๙		
ข้อสอบ-แบบ							๑	๔.๕๕
อัตนัย								

ตารางที่ ๒๔ พบว่า ครูผู้สอนได้ใช้วิธีการวัด และประเมินผลจรรยาบรรณดังนี้

วิธีการวัดและประเมินผลต่อครูใช้เป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ สังเกตพฤติกรรม มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ สอบโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ การซักถาม มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ การตรวจแบบฝึกหัด มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕ และสอบโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕

วิธีการวัดและประเมินผลที่ครูใช้เป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ การตรวจแบบฝึกหัด มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๑ การซักถาม มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ การสังเกตพฤติกรรม มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘๒ สอบโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และสอบโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕

วิธีการวัดและประเมินผลที่ครูใช้เป็นบางครั้ง เรียงตามลำดับดังนี้ สอบโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย มีจำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๑ สอบโดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ การซักถาม มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ การสังเกตพฤติกรรม มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และการตรวจแบบฝึกหัด มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ไม่เคยใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้วยการสอบโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัย มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘

ตารางที่ ๒๕ แสดงระยะเวลาในการวัดและประเมินผลสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลังเรียน	๒	๙.๐๙	๓	๑๓.๖๔	๕	๒๒.๗๓	๑๐	๔๕.๔๕
ระหว่างเรียน			๕	๒๒.๗๓	๑๕	๖๘.๑๘	๘	๓๖.๓๖
ก่อนเรียน			๑๒	๕๔.๕๕	๒	๙.๐๙	๔	๑๘.๑๘

ตารางที่ ๒๕ พบว่า ระยะเวลาที่ครูผู้สอนจรรยาบรรณใช้วัดและประเมินผลมีดังนี้

ระยะเวลาที่ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลเป็นประจำ คือ หลังเรียน มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๔๕ ระหว่างเรียน มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖ และก่อนเรียน มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๘

ระยะเวลาที่ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลเป็นส่วนใหญ่ คือ ระหว่างเรียน มีจำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๘ หลังเรียน มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ และก่อนเรียน มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙

ระยะเวลาที่ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลเป็นบางครั้ง คือ ก่อนเรียน มีจำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๕ ระหว่างเรียน มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗๓ และหลังเรียน มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และไม่เคยทำการวัดและประเมินผลก่อนเรียน มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๘

ตารางที่ ๒๖ แสดงการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนได้เข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา	๒๕	๑๓.๔๔
จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา	๓๐	๑๖.๑๓
จัดอบรมธรรมะในโรงเรียน	๔๐	๒๑.๕๐
ตอบปัญหาธรรมะ	๒๕	๑๓.๔๔
โต้วาทีธรรมะ	๕๐	๒๖.๘๘
การตั้งชมรมจริยศึกษา	๖	๓.๒๓
สวดสรภัญญะ	๑๐	๕.๓๘

ตารางที่ ๒๖ พบว่า ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนจริยธรรมเรียงตามลำดับดังนี้ ให้นักเรียนได้เข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๔ จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๓ จัดอบรมธรรมะในโรงเรียน มีจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๐ ตอบปัญหาธรรมะ มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๔ โต้วาทีธรรมะ มีจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๘ การตั้งชมรมจริยศึกษา มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๓ และสวดสรภัญญะ มีจำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๘

ตารางที่ ๒๗ แสดงปริมาณการจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายการ	ไม่เคย		บางครั้ง		ส่วนใหญ่		เป็นประจำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา			๓	๑.๖๑	๓๐	๑๖.๑๓	๕๐	๒๖.๘๘
จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา			๗	๓.๗๖	๔๐	๒๑.๕๐	๔๐	๒๑.๕๐

ตอบปัญหาธรรมะ			๒๖	๑๓.๙๘	๕๐	๒๖.๘๘	๓๐	๑๖.๑๓
จัดอบรมธรรมะ			๒๐	๑๐.๗๕	๕๐	๒๖.๘๘	๔๐	๒๑.๕๐
ในโรงเรียน								
การตั้งชมรมจริย-	๑๖๐	๘๖.๐๒	๕๐	๒๖.๘๘			๑๖	๘.๖๐
ธรรม							๑๐	๕.๓๘
โต้วาทีธรรมะ	๒๖	๑๓.๙๘	๘๐	๔๓.๐๑	๑๖	๘.๖๐		

ตารางที่ ๒๗ พบว่า ครูผู้สอนได้จัดให้มีกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอนจริยธรรม ดังนี้

กิจกรรมเสริมที่จัดเป็นประจำ เรียงตามลำดับดังนี้ ให้นักเรียนเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา มีจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๘ จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา มีจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๐ ตอบปัญหาธรรมะ มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๓ จัดอบรมธรรมะในโรงเรียน มีจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๐ และการตั้งชมรมจริยธรรม มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๐ และโต้วาทีธรรมะ มี ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๘

กิจกรรมเสริมที่จัดเป็นส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับดังนี้ จัดอบรมธรรมะในโรงเรียนมีจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๘ จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา มีจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๐ ตอบปัญหาธรรมะ มีจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๘ ให้นักเรียนเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๓ และโต้วาทีธรรมะ มีจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๐

กิจกรรมเสริมที่จัดเป็นบางครั้ง เรียงตามลำดับดังนี้ โต้วาทีธรรมะ มีจำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐๑ การตั้งชมรมจริยธรรม มีจำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๘ ตอบปัญหาธรรมะ มีจำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๘ จัดอบรมธรรมะในโรงเรียน มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๕ จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๖ และให้นักเรียนเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๑

กิจกรรมเสริมที่ครูผู้สอนไม่เคยจัด คือ การตั้งชมรมจริยธรรม มีจำนวน ๑๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๒ และโต้วาทีธรรมะ มีจำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๘

ตอนที่ ๓ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ตารางที่ ๒๘ – ๓๓)

ตารางที่ ๒๘ แสดงปัญหาด้านการเตรียมการสอน

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยที่ชัดเจน	๔.๖๘	๑.๐๔
การใช้คำถาม-ตอบ แบบปฐกฐา-วิสัยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่ชัดเจน	๔.๕๙	๑.๐๕
การสนทนาที่ถูกต้อง ตามการสอนแบบธรรมสภาจณา	๔.๕๐	
	๔.๒๗	๑.๐๑
ลำดับขั้นตอนการสอนแบบอริยสัจ ๔	๔.๒๒	๑.๐๗
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้-สอดคล้องกับพุทธวิธีการสอนทุกขั้นตอน		๑.๑๑
ขาดคู่มือวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหา เทคนิค วิธีตามหลักพุทธวิธีสอน	๔.๑๓	๑.๐๘
เฉลี่ย		๔.๓๙

ตารางที่ ๒๘ พบว่า ครูผู้สอนจริยธรรมประสบปัญหาระดับมากที่สุด ในด้านการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๖๘ การใช้คำถาม-ตอบ แบบปฐกฐา-วิสัยระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๙ และการสนทนาที่ถูกต้อง ตามการสอนแบบธรรมสภาจณา มีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๐

มีปัญหาระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ลำดับขั้นตอนการสอนแบบอริยสัจ ๔ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๒๗ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้-สอดคล้องกับพุทธวิธีการสอนทุกขั้นตอน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๒๒ และขาดคู่มือวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหา เทคนิค วิธีตามหลักพุทธวิธีสอน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๑๓

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนจริยธรรมประสบปัญหาในการเตรียมการสอนในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของตัวกลางเลขคณิต = ๔.๓๙

ตารางที่ ๒๙ แสดงปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนที่สร้างความศรัทธาตามหลักการสอนแบบโยนิโสมนสิการ	๓.๖๓	๑.๑๘
- จัดการสอนตามพุทธวิธี เช่น ขั้นสร้างศรัทธา/ขั้นกำหนดทุกข์ ขั้นกำหนดสมุทัย ขั้นกำหนดนิโรจ ฯลฯ	๓.๕๙	๑.๐๐
- การนำหลักธรรมสู่ชีวิตจริง ด้านการปฏิบัติ เช่น หลักไตรสิกขาได้อย่างแจ่มชัด	๓.๔๕	๑.๑๐
- นักเรียน สนใจในกิจกรรม การเรียนการสอนแบบโยนิโสมนสิการ / อริยสัจ ๔ ฯลฯ	๓.๔๕	๑.๑๐
- ความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมพุทธวิธี เช่น การนั่งสมาธิ การสร้างศรัทธา ฯลฯ	๓.๒๗	๑.๑๒
- ความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรม / หลักไตรสิกขา / หลักอริยสัจ ๔	๓.๑๘	๑.๑๘
- ทักษะในการศึกษา และฝึกปฏิบัติธรรม ค้นคว้าตนเอง	๓.๑๔	๑.๐๘
- นักเรียนขาดทักษะในการตั้งคำถามแบบปฏิจจาวิสนาที่ถูกต้อง	๓.๐๔	๑.๐๙
เฉลี่ย		๓.๓๔

ตารางที่ ๒๙ พบว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริยธรรม ครูผู้สอนมีปัญหาระดับมาก คือ กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนที่สร้างความศรัทธาตามหลักการสอนแบบโยนิโสมนสิการ มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหา = ๓.๖๓ และปัญหาการจัดการสอนตามพุทธวิธี เช่นขั้นสร้างศรัทธา ขั้นกำหนดทุกข์ ขั้นกำหนดสมุทัย ขั้นกำหนดนิโรจ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๙ การนำหลักธรรมสู่ชีวิตจริง ด้านการปฏิบัติ เช่น หลักไตรสิกขา มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๕ สนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน แบบโยนิโสมนสิการ อริยสัจ ๔ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๕ ความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมพุทธวิธี เช่น การนั่งสมาธิ การสร้างศรัทธา มีค่าเฉลี่ย = ๓.๒๗ ความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรม หลักไตรสิกขา หลักอริยสัจ ๔ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๑๘ ทักษะในการศึกษาและฝึกปฏิบัติธรรม ค้นคว้าตนเอง มีค่าเฉลี่ย = ๓.๑๔ ขาดทักษะในการตั้งคำถามแบบปฏิจจาวิสนาที่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย = ๓.๐๔

ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนประสบปัญหาระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของตัวกลางเลขคณิต = ๓.๓๔

ตารางที่ ๓๐ แสดงปัญหาด้านสื่อการสอน

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สื่อการสอนแบบพุทธรูปมีไม่เพียงพอ	๔.๕๙	๑.๐๕
- สื่อการสอนธรรมชาติไม่ตรงกับเนื้อหาหลักธรรมที่สอน	๔.๕๔	๐.๙๑
- สื่อการสอนธรรมชาติที่ทันสมัย เช่น สไลด์วิดีโอทัศน์เกี่ยวกับหลักธรรมหรือพุทธประวัติ ฯลฯ เป็นต้น	๓.๕๐	๑.๑๔
- ตัวอย่างหรือเหตุการณ์ที่ฝึกคิดตามแบบสาวเหตุสาวปัจจัยที่ชัดเจนทำให้สื่อกับนักเรียนไม่เข้าใจ	๓.๔๕	๑.๒๒
- คู่มือการใช้สื่อหรือสื่อไม่สอดคล้องกับวิธีการสอนแบบพุทธรูป	๓.๒๙	
- สื่อการสอนธรรมชาติไม่สอดคล้องกับเทคนิคเนื้อหาและพุทธรูปแบบต่างๆ	๓.๑๔	๑.๒๔
- สื่อการสอนแบบพุทธรูปไม่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	๓.๐๙	๑.๐๒
		๑.๐๖
เฉลี่ย		๓.๖๐

ตารางที่ ๓๐ พบว่าการจัดการเรียนการสอนจริยธรรมครูผู้สอนประสบปัญหามากที่สุดในด้านสื่อการสอน คือ สื่อการสอนแบบพุทธรูปมีไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๙ สื่อการสอนธรรมชาติไม่ตรงกับเนื้อหาหลักธรรมไม่ตรงกับเนื้อหาหลักธรรมที่สอน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๔ ขาดสื่อธรรมชาติ

ทันสมัย เช่นสไลด์วิดีโอทัศน์เกี่ยวกับหลักธรรมหรือพุทธประวัติ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๐ ตัวอย่างหรือเหตุการณ์ที่ฝึกคิดตามแบบสาวเหตุสาวปัจจัยที่ชัดเจนทำให้สื่อกับนักเรียนไม่เข้าใจ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๕ คู่มือการใช้สื่อ หรือสื่อไม่สอดคล้องกับวิธีการสอนแบบพุทธรูป มีค่าเฉลี่ย = ๓.๒๙ สื่อการสอนไม่

สอดคล้องกับเทคนิคเนื้อหาและพุทธวิธีแบบต่างๆ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๑๔ สื่อการสอนแบบพุทธวิธีไม่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๐

โดยสรุปแล้ว ในด้านสื่อการสอน ครูผู้สอนประสบปัญหาระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของตัวกลางเลขคณิต = ๓.๖๐

ตารางที่ ๓๑ แสดงปัญหาด้านสถานที่และงบประมาณ

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- งบประมาณในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์การสอนที่เอื้อต่อปัจจัยการเรียนรู้ภายในตัวของนักเรียน	๔.๕๕	๐.๘๕
- งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความศรัทธาและสร้างปัญญาตามแนวพุทธวิธี	๓.๗๗	๑.๑๙
- งบประมาณในการจัดบรรยากาศสำหรับการเรียนการสอนที่มีความสัปปายะ	๓.๗๓	๑.๐๒
- ห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนแบบพุทธวิธีโดยเฉพาะ	๓.๕๔	๑.๑๔
เฉลี่ย		๓.๖๐

ตารางที่ ๓๑ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริยธรรม ครูผู้สอนประสบปัญหาระดับมากที่สุดในด้านสถานที่และงบประมาณ คือ งบประมาณในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์การสอนที่เอื้อต่อปัจจัยการเรียนรู้ภายในตัวของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๕ งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความศรัทธาและสร้างปัญญาตามแนวพุทธวิธี มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๗ งบประมาณในการจัดบรรยากาศสำหรับการเรียนการสอนที่มีความสัปปายะ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๓ ขนาดห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนแบบพุทธวิธีโดยเฉพาะ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๔

โดยสรุปแล้วในด้านสถานที่และงบประมาณ มีปัญหาระดับมาก มีค่าเฉลี่ยกลางเลขคณิต ๓.๘๙

ตารางที่ ๓๒ แสดงปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สามารถทำการวัดผลประเมินผลด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย	๔.๖๔	๐.๙๕
- ครูมีความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการสอน หลักธรรม	๔.๕๙	๐.๙๖

- ครูมีความรู้และเข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผลแบบพุทธรวิธีตามสภาพจริง	๔.๓๖	๐.๙๐
- การวัดผลไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้แบบพุทธรวิธี	๓.๖๘	๑.๐๔
- สามารถกำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามพุทธรวิธี		๑.๑๔
- การวัดผลและการประเมินผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตรหรือวิธีการสอนแบบพุทธรวิธีได้	๓.๔๕	๑.๐๕
- การวัดผลและประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมไม่ครอบคลุมตามจุดประสงค์ทั้ง ๓ ด้าน	๓.๔๕	๑.๑๘
- เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับพุทธรวิธี	๓.๔๐	๑.๐๑
	๓.๔๐	
เฉลี่ย	๓.๘๗	

ตารางที่ ๓๒ พบว่า ครูผู้สอนประสบปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลมากที่สุดคือ ปัญหาการวัดผลประเมินผลด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย มีค่าเฉลี่ย = ๔.๖๔ ครูมีปัญหาด้านความรู้และทักษะการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการสอนหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๙ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบพุทธรวิธีตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ย = ๔.๓๖ มีการวัดผลไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้แบบพุทธรวิธี มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘ ไม่สามารถกำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามพุทธรวิธี มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๕ การวัดผลประเมินผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตรหรือวิธีการสอนแบบพุทธรวิธีได้ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๕ การวัดผลประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่ครอบคลุมตามจุดประสงค์ทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๐ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับพุทธรวิธี มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๐

โดยสรุปแล้ว ในด้านการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนมีปัญหาระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของตัวกลางเลขคณิต = ๓.๘๗

ตารางที่ ๓๓ แสดงปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริม

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน	๔.๔๕	๐.๙๖
- ความสนใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน	๔.๒๗	๐.๙๗
- การสนับสนุนให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน	๔.๒๒	๑.๐๖
- สถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม	๔.๑๔	๑.๐๘
- การจัดกิจกรรมเสริมอย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๕	๑.๐๙
เฉลี่ย		๔.๒๓

ตารางที่ ๓๓ พบว่า ครูผู้สอนประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๔๕ ขาดความสนใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๒๗ การสนับสนุนให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย = ๔.๒๒ มีสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย = ๔.๑๔ ไม่มีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๐๕

โดยสรุปในด้านการจัดกิจกรรมเสริม ครูผู้สอนประสบปัญหาในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๔.๒๓

ตอนที่ ๔ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ตารางที่ ๓๔ - ๓๖)

ตารางที่ ๓๔ จำนวนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๙๐	๔๘.๔
หญิง	๙๖	๕๑.๖
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๓๔ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖ ส่วนเพศชายมีจำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔

ตารางที่ ๓๔ จำนวนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามการเข้าร่วมโครงการทางจริยธรรม

การเข้าร่วมโครงการทางจริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
เคย	๑๘๖	๑๐๐
ไม่เคย	-	-
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๓๔ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมโครงการทางจริยธรรม มีจำนวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๓๕ จำนวนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามการเรียนรู้พิเศษจริยธรรมเพิ่มเติมจากโรงเรียนหรือสถาบันอื่น

การเรียนรู้พิเศษจริยธรรมเพิ่มเติมจากโรงเรียนหรือสถาบันอื่น	จำนวน	ร้อยละ
ได้เรียน	๑๘๖	๑๐๐
ไม่ได้เรียน	-	-
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๓๕ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้เรียนพิเศษจริยธรรมเพิ่มเติมจากโรงเรียนหรือสถาบันอื่น มีจำนวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๓๖ จำนวนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสถานที่พักอาศัย

สถานที่พักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ในเขตเทศบาล	๑๘๕	๙๙.๕
อยู่นอกเขตเทศบาล	๑	๐.๕
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๓๖ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล มีจำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕ ส่วนนักเรียนที่พักอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตอนที่ ๕ ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน

ตารางที่ ๓๗

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความเสียสละ	๓.๗๘	๑.๒๕
ความมีระเบียบวินัย	๓.๗๔	๑.๖๑
ความอดทน	๓.๖๖	๑.๑๑
การประหยัด	๓.๖๓	๑.๑๗
การตรงต่อเวลา	๓.๖๑	๑.๑๗
ความขยัน	๓.๕๘	๑.๐๙
ความสามัคคี	๓.๕๐	๑.๑๘
ความใฝ่รู้	๓.๔๗	๑.๐๙
ความยุติธรรม	๓.๔๓	๑.๑๐
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี	๓.๓๕	๑.๒๒
ความซื่อสัตย์สุจริต	๓.๓๑	๑.๒๔
ความเมตตากรุณา	๓.๓๑	๑.๑๕
ความกตัญญูกตเวที	๓.๓๑	๑.๔๐
เฉลี่ย		๓.๕๑

ตารางที่ ๓๗ พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมในระดับมาก เรียนตามลำดับดังนี้ ความเสียสละ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘ ความมีระเบียบวินัยมีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔ ความอดทน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖ การประหยัด มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๓ การตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๑ ความขยัน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘ และความสามัคคี มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๐ มีปัญหาระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ความใฝ่รู้ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๗ ความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๓ ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี มีค่าเฉลี่ย = ๓.๓๕ ความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ย = ๓.๓๑ ความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ย = ๓.๓๑ และความกตัญญูกตเวทีมีค่าเฉลี่ย = ๓.๓๑

ในด้านปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน ผู้ปกครองประสบปัญหาในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๕๑

ตอนที่ ๖ ความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน

ตารางที่ ๓๘ แสดงความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความเสียสละ	๓.๗๘	๑.๒๕
ความมีระเบียบวินัย	๓.๗๔	๑.๖๑
ความอดทน	๓.๖๖	๑.๑๑
การประหยัด	๓.๖๓	๑.๑๗
การตรงต่อเวลา	๓.๖๑	๑.๑๗
ความขยัน	๓.๕๘	๑.๐๙
ความสามัคคี	๓.๕๐	๑.๑๘
ความใฝ่รู้	๓.๔๗	๑.๐๙
ความยุติธรรม	๓.๔๓	๑.๑๐
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี	๓.๓๕	๑.๒๒
ความซื่อสัตย์สุจริต	๓.๓๑	๑.๒๔
ความเมตตากรุณา	๓.๓๑	๑.๑๕
ความกตัญญูกตเวที	๓.๓๑	๑.๔๐
เฉลี่ย		๓.๕๑

ตารางที่ ๓๘ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรม ด้านจริยธรรมของนักเรียนในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ เป็นคนที่มีความเสียสละ ค่าเฉลี่ย ๓.๘๗ เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔ เป็นคนที่มีความอดทน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖ มีความประหยัด มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๓ เป็นคนที่มีความตรงต่อเวลา ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑ มีความขยัน ค่าเฉลี่ย ๓.๕๘ มีความสามัคคี ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ มีความใฝ่รู้ ค่าเฉลี่ย ๓.๔๗ มีความยุติธรรม ค่าเฉลี่ย ๓.๔๓ เป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ค่าเฉลี่ย ๓.๓๕ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๑ มีความเมตตากรุณา ค่าเฉลี่ย ๓.๓๑ และมีความกตัญญูกตเวที มีค่าเฉลี่ย ๓.๓๑

ในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน ผู้ปกครองมีความต้องการระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๕๑

ตอนที่ ๗ ความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนจริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
(ตารางที่ ๓๙ - ๔๓)

ตารางที่ ๓๙ แสดงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม
จริยธรรมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ครูใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี	๔.๑๗	๐.๙๘
ครูสอนโดยให้ทำกิจกรรมต่างๆ และให้ดูของจริง	๔.๐๒	๑.๐๒
การสอนแต่ละครั้งควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้	๓.๘๗	๑.๐๒
ครูเชิญบุคคลตัวอย่างในท้องถิ่นมาเล่าประสบการณ์	๓.๗๙	๑.๑๑
การสอนแต่ละครั้งควรให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม	๓.๗๖	๐.๙๓
ครูสร้างความสนใจด้วยการเล่านิทาน	๓.๕๙	๑.๑๐
ครูสร้างความสนใจด้วยการดูภาพยนตร์หรือวิดีโอทัศน์	๓.๔๔	๑.๒๐
มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	๓.๔๒	๑.๐๖
เฉลี่ย		๓.๗๖

ตารางที่ ๓๙ พบว่า นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนจริยธรรมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับมากดังนี้ ครูใช้วิธีการสอนหลายๆ วิธี มีค่าเฉลี่ย = ๔.๑๗ ครูสอนโดยให้ทำกิจกรรมต่างๆ และให้ดูของจริง มีค่าเฉลี่ย = ๔.๐๒ การสอนแต่ละครั้งควรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๗ ครูเชิญบุคคลตัวอย่างในท้องถิ่นมาเล่าประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๙ การสอนแต่ละครั้งควรให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๖ และนักเรียนมีความต้องการในระดับปานกลางดังนี้ ครูสร้างความสนใจด้วยการเล่านิทาน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๙ ครูสร้างความสนใจด้วยการดูภาพยนตร์หรือวิดีโอทัศน์ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๔ นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๔๒

ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความต้องการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๗๖

**ตารางที่ ๔๐ แสดงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา
ศีลธรรม จริยธรรมในด้านการใช้สื่อการสอน**

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
มีการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	๔.๕๑	๑.๔๓
มีสื่อที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ วิดีทัศน์ สไลด์	๔.๒๔	๑.๐๐
ครูใช้สื่อที่เหมาะสมและน่าสนใจ	๔.๐๖	๐.๙๗
ครูใช้สื่อการสอนเป็นของจริง	๓.๙๒	๑.๐๒
ครูใช้สื่อหลายๆ ประเภท	๓.๘๙	๐.๘๘
มีหนังสืออื่นอ่านประกอบ เช่น วารสาร นิทาน	๓.๘๗	๑.๐๖
ครูใช้สื่อที่หาง่าย เป็นสิ่งใกล้ตัวนักเรียน	๓.๘๕	๐.๙๒
มีสื่อครบทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอน	๓.๗๙	๐.๙๗
ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน	๓.๖๐	๐.๙๙
เฉลี่ย	๓.๙๗	

ตารางที่ ๔๐ พบว่า นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรมจริยธรรม ในด้านการใช้สื่อการสอนระดับมากที่สุด คือ มีการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๕๑

มีความต้องการระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ มีสื่อที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ วิดีทัศน์ สไลด์ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๒๔ ครูใช้สื่อที่เหมาะสมและน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๐๖ ครูใช้สื่อการสอนเป็นของจริง มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๒ ครูให้สื่อหลายๆ ประเภท มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๙ มีหนังสืออื่นอ่านประกอบ เช่น วารสาร นิทาน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๗ ครูให้สื่อที่หาง่าย เป็นสิ่งใกล้ตัวนักเรียนมีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๕ มีสื่อครบ ทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๙ และครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๐

ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความต้องการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๙๗

**ตารางที่ ๔๑ แสดงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา
ศีลธรรม จริยธรรมในด้านสถานที่และงบประมาณ**

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สถานที่เรียนสะอาด ร่มรื่น มีบรรยากาศที่ดี	๔.๓๔	๑.๐๑
มีงบประมาณจัดเข้าค่ายอบรมจริยธรรม	๔.๐๖	๐.๙๙
มีงบประมาณซื้อสื่อการสอนให้มากขึ้น	๓.๘๕	๐.๙๖
โรงเรียนควรเพิ่มงบประมาณซื้อเอกสารประกอบการเรียน	๓.๗๘	๐.๙๕
โรงเรียนมีห้องเฉพาะในการสอนจริยธรรม	๓.๗๔	๑.๒๕
มีงบประมาณในการจัดป้ายนิเทศอยู่เสมอ	๓.๖๒	๑.๐๒
เฉลี่ย	๓.๙๐	

ตารางที่ ๔๑ พบว่า นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนจริยธรรมด้านสถานที่และงบประมาณระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ สถานที่เรียนสะอาด ร่มรื่น มีบรรยากาศที่ดี มีค่าเฉลี่ย = ๔.๓๔ มีงบประมาณจัดเข้าค่ายอบรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๔.๐๖ มีงบประมาณซื้อสื่อการสอนให้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๕ โรงเรียนควรเพิ่มงบประมาณซื้อเอกสารประกอบการเรียน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘ โรงเรียนมีห้องเฉพาะในการสอนจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๔ และมีงบประมาณในการจัดป้ายนิเทศอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๒

ในด้านสถานที่และงบประมาณ นักเรียนมีความต้องการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๙๐

**ตารางที่ ๔๒ แสดงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา
ศีลธรรมจริยธรรมในด้านการวัดและประเมินผล**

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การวัดและประเมินผลโดยดูจากการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีด้วย	๔.๐๗	๐.๙๓
มีการทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานก่อน	๓.๙๗	๐.๙๗
มีการวัดและประเมินผลที่เป็นการปฏิบัติ	๓.๙๖	๐.๘๙
มีการวัดและประเมินผลโดยใช้การตรวจการปฏิบัติงาน	๓.๘๗	๑.๐๒
เฉลี่ย	๓.๙๗	

ตารางที่ ๔๒ พบว่า นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในด้านการวัดและประเมินผลระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การวัดและประเมินผลโดยดูจากการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีด้วย มีค่าเฉลี่ย = ๔.๐๗ มีการทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้พื้นฐานก่อน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๗ มีการวัดและประเมินผลที่เป็นการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๖ มีการวัดและประเมินผลโดยใช้การตรวจการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๗ ในด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนจริยธรรมระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๙๗

ตารางที่ ๔๓ แสดงความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมในด้านการจัดกิจกรรมเสริม

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องจริยธรรม	๔.๓๖	๐.๙๗
โรงเรียนจัดให้มีการเข้าค่ายจริยธรรม	๔.๑๓	๑.๑๓
แข่งขันตอบปัญหาธรรมะ	๔.๑๐	๐.๙๗
เข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนา	๔.๐๗	๐.๙๘
จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา	๓.๙๓	๐.๙๔
จัดอบรมธรรมะในโรงเรียนทุกสัปดาห์	๓.๘๔	๑.๑๔
จัดกิจกรรมได้ว่าที่	๓.๖๕	๑.๒๑
โรงเรียนจัดตั้งชมรมจริยธรรม	๓.๕๒	๑.๑๒
เฉลี่ย		๓.๙๕

ตารางที่ ๔๓ พบว่า นักเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๔.๓๖ โรงเรียนจัดให้มีการเข้าค่ายจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๔.๑๓ แข่งขันตอบปัญหาธรรมะ มีค่าเฉลี่ย = ๔.๑๐ เข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนา มีค่าเฉลี่ย = ๔.๐๗ จัดป้ายนิเทศวันสำคัญทางศาสนา มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๓ จัดอบรมธรรมะในโรงเรียนทุกสัปดาห์ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๔ จัดกิจกรรมได้ว่าที่ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๕ และต้องการให้ทางโรงเรียนจัดตั้งชมรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๒

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริม นักเรียนมีความต้องการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๙๕

ความต้องการของครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

จากคำถามปลายเปิดที่ได้จากครูผู้สอน ซึ่งมีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ความต้องการด้านตัวครูผู้สอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการครูที่มีประสบการณ์ หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านจริยธรรม โดยเฉพาะมาสอน เพื่อที่นักเรียนจะได้เข้าใจในด้านพิธีกรรมทางศาสนาและความรู้

เกี่ยวกับศาสนาอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง นอกจากนี้ครูผู้สอนยังต้องการให้มีการอบรมจริยธรรมสำหรับครูผู้สอนมากขึ้น เพื่อที่ครูจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีด้านจริยธรรม

ความต้องการด้านตัวผู้เรียน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีความประพฤติเรียบร้อย มีความสนใจและชอบเรียนจริยธรรม อยากให้นักเรียนมีความตระหนักด้วยตนเองในด้านคุณธรรมต่างๆ เช่น การทำความดี ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย รวมถึงมีสมาธิในการเรียนอยากได้นักเรียนที่มีคุณภาพ กล้าแสดงออก มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และมีคุณธรรมประจำใจที่ดี

ความต้องการในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริยธรรม ต้องจัดให้เป็นรูปธรรม เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน มีเวลาเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม มีสื่อที่ทันสมัย เช่น วิดีทัศน์ ที่เป็นเรื่องสอดแทรกจริยธรรมประกอบการสอน มีการจัดกิจกรรมการสอนหลายๆ รูปแบบ ควรมีวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียน และมีวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ความต้องการในด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน

สื่อการสอนจริยธรรม ต้องเป็นสื่อที่ทันสมัย เช่น วิดีทัศน์ที่เกี่ยวกับจริยธรรม เครื่องเล่นซีดี สื่อและอุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่สอน มีสื่อการสอนที่หลากหลาย หาง่ายใกล้ตัวผู้เรียน ใช้ได้สะดวก ควรจัดอบรมความรู้ในการทำสื่อให้ครูเกิดความชำนาญในการทำสื่อการสอน

ความต้องการด้านการวัดและประเมินผล

ในการวัดและประเมินผลมีความต้องการดังนี้ มีเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สามารถวัดได้ทุกด้านและเหมาะสม มีเครื่องมือวัดผลหลายๆ รูปแบบ และมีการวัดผลด้านทักษะพิสัย

ความต้องการด้านสถานที่และงบประมาณ

ด้านสถานที่และงบประมาณมีความต้องการดังนี้ มีห้องเรียนจริยธรรมโดยเฉพาะ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน มีการจัดมุมความรู้ทางพุทธศาสนา และมีบรรยากาศที่สงบมีการใช้

สถานที่เรียนในแหล่งต่างๆ รวมทั้งการศึกษานอกสถานที่ ด้านงบประมาณควรจัดสรรเพื่อซื้อวัสดุ อุปกรณ์ด้านวิดิทัศน์ และมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมทางศาสนามากขึ้น

ความต้องการด้านการจัดกิจกรรมเสริม

ด้านการจัดกิจกรรมเสริม ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมเป็นระยะ ๆ และหลายรูปแบบ มีการจัดกิจกรรมให้มากและสอดคล้องกับเนื้อหา ควรมีพระวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ควรมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมให้มากขึ้น รวมทั้งควรได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและคณะครูในโรงเรียนด้วย

ตอนที่ ๘ การนำหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ ๖ (ตารางที่ ๔๔ -๔๗)

ตารางที่ ๔๔ แสดงค่าจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่นำหลักธรรมเรื่อง เบญจศีล ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	ไม่เคยทำ
เบญจศีล	๑๕๐		
๑. นักเรียนฆ่าสัตว์เพราะว่าสัตว์เป็นอาหารของมนุษย์			
๒. นักเรียนทำบุญด้วยการปล่อยนก-ปล่อยปลา เพราะเชื่อว่าจะทำให้ได้บุญมาก	๑๗๒		
๓. นักเรียนขโมยเงินและสิ่งของต่าง ๆ จากเพื่อนร่วมห้อง มาเป็นสมบัติของตน	๒๐		
๔. นักเรียนแอบหยิบเงินจากกระเป๋าเงินของผู้ปกครองมา ซื้อสิ่งของต่าง ๆ โดยไม่ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน			๑๗๐
๕. นักเรียนพูดเท็จกับบิดามารดา เพราะกลัวถูกลงโทษ เมื่อกระทำความผิด			๘๕
๖. นักเรียนใช้คำพูดที่ไม่สุภาพกับเพื่อนเมื่อทะเลาะกับ เพื่อน			๙๐
๗. นักเรียนเสพยาสิ่งเสพติดเมื่อถูกเพื่อนชักชวน			๑๘๖

๘. นักเรียนทดลองดื่มเปียร์เพราะคิดว่าไม่มีโทษรุนแรงเหมือนสุรา			๑๘๖
---	--	--	-----

ตารางที่ ๔๔ ในการนำหลักธรรมคำสอน เรื่องเบญจศีลไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนพบว่า นักเรียนฆ่าสัตว์เพราะคิดว่าสัตว์เป็นอาหารของมนุษย์ ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๔ นักเรียนปล่อยนก-ปล่อยปลาเพราะเชื่อว่าทำให้ได้บุญมาก มีจำนวน ๑๗๒ คน ๙๒.๔๗ คิดเป็นร้อยละ นักเรียนขโมยเงินและสิ่งของจากเพื่อนร่วมห้องมาเป็นสมบัติของตน มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๕ นักเรียนแอบหยิบเงินจากกระเป๋าเงินของผู้ปกครองมา ซื้อสิ่งของต่าง ๆ โดยไม่ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน นักเรียนไม่เคยทำ ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐ นักเรียนไม่เคยพูดเท็จกับบิดามารดา เพราะกลัวถูกลงโทษเมื่อกระทำความผิด ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๐ นักเรียนไม่เคยใช้คำพูดที่ไม่สุภาพกับเพื่อนเมื่อทะเลาะกับเพื่อน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓๙ ไม่เคยเสพยาสิ่งเสพติดเมื่อถูกเพื่อนชักชวน ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และ ไม่เคยทดลองดื่มเปียร์เพราะคิดว่าไม่มีโทษรุนแรงเหมือนสุรา ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

สรุปได้ว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ปฏิบัติตามหลักเบญจศีลข้อที่ ๕ มากที่สุด รองลงมาคือ การปฏิบัติตามเบญจศีลข้อที่ ๔ ศีลข้อ ๒ และศีลข้อ ๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงค่าจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่นำหลักธรรมเรื่อง เบญจธรรม ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	ไม่เคยทำ
เบญจธรรม	๑๗๐		
๙. นักเรียนห้ามปรามเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนรังแกสัตว์			
๑๐. นักเรียนเข้าไปช่วยเหลือนด้วยความสงสารเมื่อเห็นสัตว์ได้รับบาดเจ็บ	๑๖๘		
๑๑. นักเรียนนำสิ่งของที่ผู้อื่นทำตกไว้ไปให้แก่ครูเพื่อส่งคืนให้แก่เจ้าของ โดยไม่คิดนำสิ่งที่เก็บได้มาเป็นของตน	๑๕๐		
๑๒. นักเรียนทำการบ้านด้วยตัวของนักเรียนเองโดยไม่ลอกเพื่อน			

๑๓. นักเรียนยอมรับผิดเมื่อกระทำ ความผิด			
๑๔. นักเรียนปฏิบัติตามคำพูดที่นักเรียน ได้พูดหรือสัญญา ไว้กับผู้อื่นเสมอ			
๑๕. ก่อนที่นักเรียนจะทำสิ่งใด จะคิดถึง ผลที่จะตามมา เสมอ			
๑๖. นักเรียนระลึกถึงคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ครู อาจารย์ ก่อนที่นักเรียนจะทำในสิ่งที่ไม่ดีหรือสิ่งที่ไม่ ถูกต้อง			

ตารางที่ ๔๕ ในการนำหลักธรรมคำสอนเรื่องเบญจธรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่นำไปปฏิบัติในระดับทำบ้างไม่ทำบ้างมากที่สุด คือ นักเรียนห้ามปรามเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อนรังแกสัตว์ มีจำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐ รองลงมาคือนักเรียนเข้าไปช่วยเหลือด้วยความสงสารเมื่อเห็นสัตว์ได้รับบาดเจ็บ มีจำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓๒ และน้อยที่สุดคือนักเรียนนำสิ่งของที่ผู้อื่นทำตกไว้ไปให้แก่ครูเพื่อส่งคืนให้แก่เจ้าของ โดยไม่คิดนำสิ่งที่เก็บได้มาเป็นของตน มีจำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๔

สรุปได้ว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ปฏิบัติตามหลักเบญจธรรม โดยทำบ้าง ไม่ทำบ้าง เรียงตามลำดับดังนี้ เบญจธรรมข้อที่ ๑ เบญจธรรมข้อที่ ๒ เบญจธรรมข้อที่ ๔ และเบญจธรรมข้อที่ ๕

ตารางที่ ๔๖ แสดงค่าจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่นำหลักธรรมเรื่อง ทิศ ๖ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	ไม่เคยทำ
ทิศ ๖	๑๘๐		
๑๗. นักเรียนได้ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านในวันหยุดและเวลา หลังเลิกเรียน			
๑๘. นักเรียนประพฤติตนตามคำสั่งสอนของพ่อแม่	๑๔๐		

๑๙. นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานตามที่ครูมอบหมายให้	๑๑๐		
๒๐. นักเรียนเข้าไปช่วยเหลืองานของครูเมื่อมีเวลาว่าง	๑๑๕		
๒๑. นักเรียนตักเตือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนจะกระทำความ ผิด			
๒๒. นักเรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนประสบ ความทุกข์			
๒๓. นักเรียนได้ทำบุญตักบาตรและถวายอาหารแก่ พระสงฆ์			
๒๔. นักเรียนประพฤติตามหลักธรรมที่พระสงฆ์ได้ เทศนาสั่งสอน	๑๒๐		

ตารางที่ ๔๖ ในการนำธรรมคำสอนเรื่อง ทิศ ๖ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่นำไปปฏิบัติเป็นประจำ คือ ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้านในวันหยุดและเวลาหลังเลิกเรียน มีจำนวน ๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๗ และประพฤติตนตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ มีจำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๒๗

สำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ที่นำไปปฏิบัติในระดับทำบ้างไม่ทำบ้าง มากที่สุดคือ การปฏิบัติตามหลักธรรมที่พระสงฆ์ได้เทศนาสั่งสอน มีจำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๒ รองลงมาคือการเข้าไปช่วยเหลืองานของครูเมื่อมีเวลาว่าง มีจำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘๓ และน้อยที่สุดคือการตั้งใจเรียนและทำตามที่ครูมอบหมายให้ มีจำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๑๔

สรุปได้ว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้นำหลักธรรม เรื่องทิศ ๖ ไปใช้เรียงตามลำดับดังนี้ ทิศเบื้องหน้า ทิศเบื้องบน ทิศเบื้องขวา และทิศเบื้องซ้าย

ตารางที่ ๔๗ แสดงค่าจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่นำหลักธรรมเรื่อง อบายมุข ๔ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	ไม่เคยทำ
อบายมุข ๔ ๒๕. นักเรียนไม่แอบทดลองสูบบุหรี่ในห้องน้ำกับ เพื่อนภายในห้องน้ำของโรงเรียน			๑๘๐

๒๖. นักเรียนปฏิเสธเพื่อนทันทีเมื่อถูกชวนให้ทดลองดม กาว สบูบบุหรี่ หรือตี้มเหล้า			๑๗๐
๒๗. นักเรียนไม่เล่นการพนันกับเพื่อน เพราะคิดว่ามัน น่าตื่นเต้นและเป็นการเสี่ยงโชค			๑๖๗
๒๘. นักเรียนไม่โดดเรียนไปเล่นตุ๊กเกมกับเพื่อน			๑๔๕
๒๙. นักเรียนชอบคบเพื่อนเป็นกลุ่ม เพราะพวกเขาชวน เล่นชวนคุยในขณะที่เรียน	๑๒๕		
๓๐. นักเรียนปฏิเสธเพื่อน เมื่อเพื่อนชวนโดดเรียนเพื่อไป เที่ยว			๑๗๘

ตารางที่ ๔๗ ในการนำหลักธรรมเรื่องอบายมุข ๔ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่นำไปปฏิบัติเป็นประจำ คือ ไม่แอบทดลองสูบบุหรี่ในห้องน้ำกับเพื่อนภายในห้องน้ำของโรงเรียน ๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๗ ปฏิเสธเพื่อนทันทีเมื่อเพื่อนชวนให้ทดลองดม กาว สบูบบุหรี่ หรือตี้มเหล้า มีจำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐ นักเรียนไม่เล่นการพนันกับเพื่อน เพราะคิดว่ามันน่าตื่นเต้นและเป็นการเสี่ยงโชค ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗๘ นักเรียนไม่โดดเรียนไปเล่นตุ๊กเกมกับเพื่อน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๙๖ นักเรียนชอบคบเพื่อนเป็นกลุ่ม เพราะพวกเขาชวนเล่นชวนคุยในขณะที่เรียน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๒๐ และปฏิเสธเพื่อน เมื่อเพื่อนชวนโดดเรียนไปเที่ยว มีจำนวน ๑๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๐

ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้นำหลักธรรม เรื่องอบายมุข ๔ ไปใช้เรียงตามลำดับ ดังนี้ การไม่เป็นนักเลงสุรา การไม่คบคนชั่วเป็นมิตร การไม่เป็นนักเลงการพนัน และไม่เที่ยวกลางคืน ไม่สูบบุหรี่ ไม่โดดเรียนและปฏิเสธเพื่อนเมื่อถูกชวนไปในทางที่ไม่ดี

ตอนที่ ๙ ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ตารางที่ ๔๘ – ๕๔)

ตารางที่ ๔๘ จำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๘๐	๔๘.๔
หญิง	๘๖	๕๑.๖
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๔๘ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖ ส่วนเพศชาย มีจำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔

ตารางที่ ๔๙ จำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐-๓๐ ปี	๓	๑.๖
๓๑-๔๐ ปี	๓๖	๑๙.๔
๔๑-๕๐ ปี	๖๙	๓๗.๑
มากกว่า ๕๐ ปี	๗๘	๔๑.๙
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๔๙ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่อายุมากกว่า ๕๐ ปี มีจำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙ รองลงมาอายุอยู่ในช่วง ๔๑ – ๕๐ ปี มีจำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๑ มีอายุอยู่ในช่วง ๓๑-๔๐ ปี มีจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มที่มีอายุมากกว่า ๒๐-๓๐ ปี ซึ่งมีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖

ตารางที่ ๕๐ จำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๖	๗๔	๓๙.๘
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๕๖	๓๐.๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๔๘	๒๕.๘
มัธยมตอนปลาย	๕	๒.๗

ปริญญาตรี	๐	๐
ปริญญาโท	๓	๑.๖
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๕๐ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีจำนวน ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘ รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ มีจำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ มัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗ และน้อยที่สุด คือปริญญาโท มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖

ตารางที่ ๕๑ จำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	๑๒๗	๖๘.๓
ค้าขาย	๒๙	๑๕.๖
เกษตรกรรวม	๑	๐.๕
รับราชการ	๓	๑.๖
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒๖	๑๔.๐
อื่นๆไปตระบุ..	๐	๐
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๕๑ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง มีจำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓ รองลงมาคืออาชีพค้าขาย มีจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖ พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔. รับราชการ มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖ เกษตรกรมีจำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตารางที่ ๕๒ จำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน

ความสัมพันธ์กับนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
บิดา	๔๒	๒๒.๖
มารดา	๔๕	๒๔.๒
ปู่ ย่า	๓๔	๑๘.๓

ตา ยาย	๔๓	๒๓.๑
อา ป้า	๒๐	๑๐.๘
พี่ น้ำ	๒	๑.๐
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๕๒ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับนักเรียนโดยเป็นมารดา มีจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒ รองลงมาคือ ตา ยาย มีจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑ บิดา มีจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖ ปู่ ย่า มีจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓ อา ป้า มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘ และกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับนักเรียนที่พบน้อยที่สุดคือ พี่ น้ำ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐

ตารางที่ ๕๓ จำนวนร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามเวลาในการเอาใจใส่ลูกหลาน

เวลาในการเอาใจใส่ลูกหลาน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๑๕๐	๘๐.๖๕
ปานกลาง	๓๓	๑๗.๗๔
ไม่มีเวลา	๓	๑.๖๑
รวม	๑๘๖	๑๐๐

ตารางที่ ๕๓ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีเวลาในการเอาใจใส่นักเรียนในระดับมาก มีจำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๕ รองลงมาคือมีเวลาในการเอาใจใส่นักเรียนในระดับปานกลาง มีจำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๔ และกลุ่มที่ไม่มีเวลาเอาใจใส่นักเรียนพบน้อยที่สุด คือ มีเพียง ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๑

ตารางที่ ๕๔ แสดงความต้องการของผู้ปกครองในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียน
ด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนจริยธรรม

รายการ	ค่าเฉลี่ย ระดับปัญหา	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
จัดอบรมธรรมะในโรงเรียน	๓.๙๒	๑.๑๓
การเข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆ ทางศาสนา	๓.๘๑	๑.๑๑
การแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ	๓.๗๘	๑.๑๓
การเข้าค่ายจริยธรรม	๓.๗๕	๑.๒๓

จัดป้ายนิเทศวันสำคัญ	๓.๗๐	๑.๑๑
การตั้งชมรมจริยธรรม	๓.๖๘	๑.๑๑
เฉลี่ย		๓.๗๗

ตารางที่ ๕๔ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรมทางด้านจริยธรรมของนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนจริยธรรมระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ จัดอบรมธรรมะในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย = ๓.๙๒ การเข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา มีค่าเฉลี่ย = ๓.๘๑ การแข่งขันตอบปัญหาธรรมะ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘ การเข้าค่ายจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๕ จัดป้ายนิเทศวันสำคัญ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๗๐ และการตั้งชมรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนจริยธรรม ผู้ปกครองมีความต้องการระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต = ๓.๗๗

คำถามปลายเปิดที่ได้จากผู้ปกครองประมวลความต้องการด้านอื่น ๆ ได้ดังนี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมที่จะปลูกฝังนิสัยที่ดี มีมารยาท มีความรับผิดชอบให้แก่เด็ก โดยจัดกิจกรรมในวันเสาร์ อาทิตย์ หรือจัดอบรมธรรมะสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติธรรม ฝึกนั่งสมาธิ ได้ฝึกการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

ผู้ปกครองส่วนหนึ่งต้องการให้ทางโรงเรียนมีห้องเรียนจริยธรรมโดยเฉพาะ และต้องการให้บ้าน วัด และโรงเรียนมีกิจกรรมร่วมกันอย่างยั่งยืน เช่น ทำกิจกรรมทำบุญต่าง ๆ ตลอดปี